

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2023 M. GEGUŽĖS 10 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTO (ES) 2023/956 ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO PASTABŲ DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų ir pasiūlymų įvertinimas
1.	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023 m. rugpjūčio 23 d. raštas Nr. 6K-23/5649	<p>Atkreipiame dėmesį, kad, pavedant institucijoms vykdyti funkcijas, nustatytas 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/956, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas (toliau – Reglamentas), svarbu atsižvelgti į šiuos aspektus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pasienio anglies dioksido korekciniu mechanizmu (toliau – PADKM) siekiama aplinkosaugos tikslų (siekiant, kad taršos mažinimo reikalavimai ES viduje nedidintų taršos likusiose pasaulio šalyse); • Reglamente nurodyta, kad PADKM papildo apyvartinių taršos leidimų (toliau – ATL) prekybos sistemą (Reglamento 1 straipsnio 2 dalis) ir turėtų pakeisti pagal ATL Direktyva nustatytus mechanizmus, kuriais siekiama užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai (Reglamento 1 straipsnio 2 dalis) – nemokamų ATL turėtų būti palaipsniui atsisakoma sektoriuose, kuriuose taikomas PADKM (Reglamento konstatuojamosios dalies 12 punktas); • Europos Komisija savo rašte, raginančiame pranešti apie paskirtą kompetentingą instituciją, atsižvelgdama į šiai institucijai priskirtas funkcijas ir siekdama suderinamumo su ES ATL sistema, rekomenduoja valstybėms narėms (toliau – VN) paskirti instituciją, kuri yra atsakinga už ATL sistemos įgyvendinimą šalyje (angl. <i>Without prejudice of your freedom to appoint the authority you deem the most appropriate, in view of the tasks that this authority will have to carry out and to ensure consistency with the EU ETS, we would recommend appointing the authority in charge of enforcing the ETS in your country, or an authority that may work closely with it</i>). ATL prekybos sistemos klausimai Lietuvoje yra priskirti Aplinkos ministerijos kompetencijai; 	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Patikslintame LRV nutarimo projekte kompetentingos institucijos funkcijas pavedama vykdyti Aplinkos apsaugos agentūrai prie Aplinkos ministerijos. Finansų ministerijai pavedama pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (toliau – PADKM) sertifikatų pardavimo ir perpirkimo funkcijos, atsižvelgiant į Finansų ministerijai LR Vyriausybės 2011 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 409 “Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2010 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1031/2010 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų pardavimo aukcione pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje, terminų, administravimo ir kitų aspektų“ pavesta atlikti ATL aukciono reglamento 22 ir 23 straipsniuose nustatytos aukciono rengėjo funkcijos. PADKM sertifikatų sistema laipsniškai keis ATL prekybos sistemą ir 75 proc. lėšų už PADKM sertifikatus numatoma pervesti į ES biudžetą, kaip naują nuosavą išteklių. todėl tikslinga Finansų ministerijai priskirti PADKM sertifikatų pardavimo ir perpirkimo funkcijas, atsižvelgiant į LR Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 8 d. nutarimu Nr. 1088 “Dėl LR finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo” Finansų ministerijos nuostatų</p>

		<p>Daugumoje ES VN, kurios jau paskyrė kompetentingą instituciją, šios funkcijos pavestos už aplinkos apsaugą atsakingoms institucijoms (pagal 2023 m. liepos 13 d. mūsų turimą informaciją daugumoje VN kompetentingomis institucijomis paskirtos Klimato/Aplinkos apsaugos institucijos arba įstaigos, dirbančios su ATL sritimi (12 VN, t. y. EE, BE, LU, CY, PL, IE, NL, FR, IT, HU, DK, ESP, iš 18 VN, paskyrusių kompetentingas institucijas).</p> <p>Pritariame, kad PADKM administravimo funkcija VN yra nauja ir kompleksinė, tačiau turime objektyviai įvertinti, kurioms Lietuvos institucijoms Reglamente numatytos funkcijos yra artimiausios pagal šiuo metu vykdomas funkcijas bei strateginius tikslus, nes tik tokiu būdu bus pasiektas optimalus rezultatas.</p> <p>Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus ir, vertinant Lietuvos institucijų kompetencijas (ypač ATL administravimo srityje) ir pagrindinę PADKM mechanizmo aplinkosauginę funkciją, siūlome, kad PADKM kompetentinga institucija būtų Aplinkos ministerija arba jai pavaldi įstaiga/agentūra, o Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Nacionalinis akreditacijos biuras vykdytų konkrečiai šioms institucijoms Reglamente nustatytas funkcijas. Pažymėtina, kad jei bus sutarta dėl PADKM pagrįsto naujo nuosavo išteklių sukūrimo (yra pateiktas Europos Komisijos pasiūlymas – derybos dėl jo ES Taryboje dar neprasidėjo), jį reglamentuos atskiri ES teisės aktai ir už jų įgyvendinimą bus atsakinga Finansų ministerija.</p>	<p>8.1.15 punktu priskirtą funkciją “formuoja Lietuvos Respublikos poziciją dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių ir atlieka vadovaujančiosios institucijos, kuri koordinuoja valstybės institucijų ir įstaigų veiklą, susijusią su Europos Sąjungos nuosavų išteklių prognoze, apskaičiavimu, surinkimu, mokėjimu, Europos Komisijos atstovų atliekamais patikrinimais ir kontrole, funkcijas; “</p> <p>Valstybėms narėms sutarus dėl PADKM pagrįsto naujo nuosavo išteklių, Finansų ministerijai kils pareiga administruoti PADKM sertifikatų finansinius išteklius. Didžiąją daugumą PADKM reglamento EK įgyvendinamųjų ir deleguotų teisės aktų projektų rengia EK Mokesčių generalinis direktoratas.</p> <p>Be to, atsižvelgiant į 2023 m. rugsėjo 13 d. EK Mokesčių generalinio direktorato rašte (Taxud.c.2(2023)9648159) pateiktą informaciją apie ES valstybių narių paskirtas kompetentingas institucijas už PADKM įgyvendinimą, AT, FI, HR, LV, RO, CZ yra paskyrusios muitines prie Finansų ministerijos. Todėl Finansų ministerijos aktyvus dalyvavimas PADKM reglamento įgyvendinime yra būtinas.</p>
--	--	--	---